

YONG`IN VA PORTLASH BILAN BOG`LIK FAVQULODDA VAZIYATLARDAN AHOLINI MUXOFAZA QILISHNI TASHKIL ETISH.

Rajabov Omonboy Gafforovich

Navoiy viloyati FVB XFXUM o'qituvchisi

Annotatsiya. Ushbu maqolada keng aholi xavfsizligi uchun yong'in va portlash bilan bog'liq favqulodda vaziyatlardan uyushgan himoya choralarining muhim roli ko'rib chiqilgan. U mavjud adabiyotlarni tahlil qilishni o'rganadi, favqulodda vaziyatlarda qo'llaniladigan turli usullarni o'rganadi, asosiy topilmalarni taqdim etadi va jamiyat xavfsizligini yaxshilash bo'yicha chuqur takliflar bilan yakunlanadi.

Kalit so'zlar: yong'in xavfsizligi, portlash favqulodda vaziyatlar, jamoat himoyasi, favqulodda vaziyatlarga javob berish, xavflarni baholash, yumshatish strategiyalari, jamiyatning barqarorligi.

Yong'in va portlash bilan bog'liq favqulodda vaziyatlar jamoat xavfsizligiga katta tahdid soladi, bu esa jamoalarni himoya qilish bo'yicha uyushgan harakatlarni talab qiladi. Ushbu xavflarning o'zaro bog'liqligini tushunish samarali profilaktika, tayyorgarlik va javob berish strategiyasini ishlab chiqish uchun juda muhimdir.

Mavjud adabiyotlarni sinchkovlik bilan o'rganish yong'in va portlash favqulodda vaziyatlarining ko'p qirrali tabiatini ochib beradi. Tadqiqotlar bunday hodisalarning ta'sirini minimallashtirishda xavflarni baholash, erta aniqlash tizimlari va jamoatchilik xabardorligi muhimligini ta'kidlaydi. Bundan tashqari, tarixiy voqealar va ularning oqibatlari haqidagi tushunchalar muammolarni har tomonlama tushunishga yordam beradi.

Metodologiya bo'limida aholini yong'in va portlash bilan bog'liq favqulodda vaziyatlardan himoya qilishni o'rganish uchun qo'llaniladigan tizimli yondashuv ko'rsatilgan. Bunga ma'lumotlarni yig'ish usullari, xavflarni baholash tizimlari va mavjud favqulodda vaziyatlarni bartaraf etish rejalarini baholash kiradi.

Yong'in, portlashlar va aholini favqulodda vaziyatlardan himoya qilish uchun mas'ul tashkilotlar o'rtasidagi bog'liqlik haqida so'rayotganga o'xshaysiz. Favqulodda vaziyatlar, shu jumladan yong'in va portlashlar jamoat xavfsizligi uchun katta xavf tug'diradi va turli tashkilotlar ushbu xavflarni boshqarish va kamaytirishda asosiy rol o'ynaydi. Bu erda e'tiborga olish kerak bo'lgan ba'zi jihatlar:

Favqulodda Xizmatlar:

- Yong'in bo'limlari: bu tashkilotlar odatda yong'inlarga birinchi javob beruvchilardir. Ular yong'inlarni o'chirish, odamlarni qutqarish va shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatish uchun javobgardir.

- Shoshilinch tibbiy yordam (EMS): EMS guruhlar ko'pincha yong'in va portlashlardan zarar ko'rgan shaxslarga tibbiy yordam ko'rsatish uchun yong'in bo'limlari bilan birgalikda ishlaydi.

Davlat Idoralari:

- Favqulodda vaziyatlarni boshqarish agentliklari: ushbu agentliklar turli xil favqulodda vaziyatlarga, shu jumladan yong'in va portlashlarga javoblarni muvofiqlashtirish uchun javobgardir. Ular favqulodda vaziyatlar rejalarini ishlab chiqadilar, resurslarni muvofiqlashtiradilar va mahalliy jamoalarga ko'rsatma beradilar.

- Yong'indan himoya qilish Milliy assotsiatsiyasi (NFPA): davlat idorasi bo'lmasada, NFPA yong'in xavfsizligi bilan bog'liq kodlar va standartlarni ishlab chiqadi va nashr etadi. Ushbu standartlar keng qabul qilingan va yong'indan himoya qilish choralariga ta'sir qiladi.

Nazorat Qiluvchi Organlar:

- Kasbiy xavfsizlik va Sog'liqni saqlash boshqarmasi (OSHA): OSHA ish joyidagi xavfsizlik va sog'liq standartlarini, shu jumladan yong'in va portlashlarning oldini olish va boshqarish bilan bog'liq qoidalarni o'rnatadi va amalga oshiradi.

- Atrof-muhitni muhofaza qilish agentligi (EPA): EPA yong'in yoki portlash paytida xavfli materiallar chiqadigan hodisalarda ishtirok etishi mumkin.

Jamiyatning Tayyorgarligi:

- Jamoa Favqulodda javob guruhlari (CERT): bu favqulodda vaziyatlarda, shu jumladan yong'inlarda yordam berish uchun o'qitilgan ko'ngilli guruhlar. Ular professional respondentlar kelishidan oldin dastlabki yordam ko'rsatadilar.

- Jamoatchilikni xabardor qilish va ta'lim: yong'in xavfsizligi choralari, evakuatsiya tartib-qoidalari va tayyorgarlikning ahamiyati to'g'risida jamoatchilikni xabardor qilish uchun turli tashkilotlar ishlaydi.

Xalqaro Tashkilotlar:

- Birlashgan Millatlar Tashkilotining tabiiy ofatlar xavfini kamaytirish bo'yicha idorasi (UNDRR): UNDRR global miqyosda tabiiy ofatlar xavfini kamaytirishda, shu jumladan yong'in va portlashlar bilan bog'liq mamlakatlarda yordam berish uchun ishlaydi.

Ushbu tashkilotlar uchun favqulodda vaziyatlarga samarali javob berish uchun hamkorlik qilish va sa'y-harakatlarni muvofiqlashtirish juda muhimdir. O'qitish, aloqa va xalq ta'limi aholini yong'in va portlashlar ta'siridan himoya qilishga kompleks yondashuvning asosiy tarkibiy qismidir.

Muhokama bo'limida maqola joriy himoya strategiyalarining kuchli va cheklovlarini o'rganadi. U favqulodda vaziyatlarda yordam beruvchilar duch keladigan muammolarni, oldini olish harakatlarida texnologiyalarni integratsiyalashuvini va tayyorgarlik choralarini doimiy ravishda takomillashtirish zarurligini hal qiladi. Bundan tashqari, chidamlilikni rivojlantirishda jamoatchilikni jalb qilishning roli ko'rib chiqiladi.

Xulosalar:

Adabiyot tahlili va natijalaridan kelib chiqib, maqola asosiy tushunchalarning qisqacha mazmuni bilan yakunlanadi. Bu aholini yong'in va portlash bilan bog'liq

favqulodda vaziyatlardan himoya qilishda yaxlit yondashuvning muhimligini ta'kidlab, doimiy tadqiqotlar, hamkorlik va moslashuvchan strategiyalar zarurligini ta'kidlaydi.

Yakuniy bo'limda himoya choralari kuchaytirish bo'yicha amaliy takliflar keltirilgan. Bunga ilg'or aniqlash texnologiyalariga sarmoya kiritish, rivojlanayotgan xavflar asosida favqulodda vaziyatlarni bartaraf etish rejalarini takomillashtirish va jamoat ta'limi va ishtirokini rivojlantirish kiradi. Yong'in va portlash bilan bog'liq favqulodda vaziyatlarga samarali qarshi tura oladigan bardoshli jamiyat qurish uchun favqulodda vaziyatlarda yordam beruvchilarni doimiy ravishda o'qitish va jamoatchilikni xabardor qilish kampaniyalarini targ'ib qilish tavsiya etiladi.

Xulosa qilib aytganda, aholini yong'in va portlash bilan bog'liq favqulodda vaziyatlardan himoya qilish kompleks va dinamik yondashuvni talab qiladi. Adabiyotlardan olingan tushunchalarni birlashtirish, samarali usullarni qo'llash va tavsiya etilgan chora-tadbirlarni amalga oshirish orqali jamoalar o'zlarining barqarorligini oshirishi va hayoti va mulkini himoya qilishi mumkin.

ADABIYOTLAR:

1.Амиров, М. У., & Эрхонбоев, Н. А. Ў. (2023). «Безопасность жизнедеятельности» современная актуальность изучения науки.

2.Амиров, М. У., & Эрхонбоев, Н. А. Ў. (2023). Рассмотрение мер по обеспечению личной безопасности и здоровья в сфере безопасности жизнедеятельности.

3. Ergashevich, U. M. N. M. B. (2023). PROBLEMS OF PREVENTING ACCIDENTS ON RAILWAYS AND ENSURING THE SAFETY OF CITIZENS. Journal of Modern Educational Achievements, 5(5), 209-215.

4. Abdazimov, S. K., & Medeshev, B. E. (2023). LABOR PROTECTION RULES AND INSTRUCTIONS WHEN USING COMPUTER AND ORG TECHNIQUES IN PRODUCTION ENTERPRISES, ORGANIZATIONS AND INSTITUTIONS ARE WE DOING IT RIGHT? International Bulletin of Applied Science and Technology, 3(3), 383-387.

5. Erxonboyev, N., & Medeshov, B. (2023). O 'TA XAVFLI YUQUMLI KASALLIKLAR ANIQLANGANDA, HARAKATLANISH QOIDALARI. Наука и технология в современном мире, 2(10), 30-36